

ЗАТВЕРДЖУЮ

Виконуючий обов'язки Голови
Державної інспекції ядерного
регулювання України – Головного
державного інспектора з ядерної
та радіаційної безпеки України

Олег КОРИКОВ
2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про Центральну інспекцію з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного управління) Державної інспекції ядерного регулювання України

1. Центральна інспекція з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного управління) Державної інспекції ядерного регулювання України (далі – Центральна інспекція), є міжрегіональним територіальним органом на території Дніпропетровської та Кіровоградської областей згідно з регіональним принципом охоплення суб'єктів діяльності в сфері використання ядерної енергії (далі – підконтрольна територія), як самостійний структурний підрозділ Апарату Державної інспекції ядерного регулювання України підпорядковується заступнику Голови Держатомрегулювання – заступнику Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України відповідно до розподілу функціональних повноважень між Головою Держатомрегулювання – Головним державним інспектором з ядерної та радіаційної безпеки України та його заступниками – заступниками Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України.

2. Центральна інспекція у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, Положенням про Державну інспекцію ядерного регулювання України, цим Положенням, наказами Держатомрегулювання, рішеннями Колегії Держатомрегулювання, загальною настановою з якості Держатомрегулювання, Наставною з якості наглядової діяльності, Наставною з якості дозвільної діяльності, Наставною з якості нормотворчої діяльності та методиками процесів, виконавцем яких відповідно до Загальної настанови з якості є Центральна інспекція.

3. Основними завданнями Центральної інспекції є:

- участь у формуванні та реалізації державної політики в сфері безпеки використання ядерної енергії;
- участь, у межах своїх повноважень, у здійсненні дозвільної діяльності в сфері використання ядерної енергії;
- здійснення державного нагляду в межах повноважень, передбачених законом та цим Положенням, за додержанням законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм та правил з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, відходів

переробки уранових руд, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та джерел іонізуючого випромінювання;

– застосування в межах повноважень, передбачених законом та цим Положенням, примусових заходів до юридичних і фізичних осіб у разі порушення ними законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм та правил з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, відходів переробки уранових руд, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання;

– участь у заходах щодо запобігання незаконному обігу та забезпечення зберігання ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання на підконтрольній території;

– участь у реагуванні на радіаційні аварії та інші події, пов'язані з втратою контролю над джерелами іонізуючого випромінювання.

4. Центральна інспекція, у виконанні покладених на неї завдань, не залежна від державних органів, установ і посадових осіб, діяльність яких нею контролюється, а також від представницьких органів, органів місцевого самоврядування і об'єднань громадян.

5. Центральна інспекція, відповідно до покладених на неї завдань:

1) готує пропозиції до критеріїв та вимог безпеки, додержання яких обов'язкове під час використання джерел іонізуючого випромінювання, та бере участь у розробці норм та правил з ядерної та радіаційної безпеки, вимог та умов безпеки (ліцензійних умов) провадження діяльності у сфері використання ядерної енергії;

2) бере участь у здійсненні, в установленому законодавством порядку, ліцензування діяльності з використання джерел іонізуючого випромінювання суб'єктами, зареєстрованими на підконтрольній території;

3) в установленому порядку надає інформацію для внесення до єдиного реєстру виданих ліцензій на провадження діяльності у сфері використання ядерної енергії;

4) здійснює державний нагляд за додержанням законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм та правил з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, відходів переробки уранових руд, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання;

5) організовує державну реєстрацію джерел іонізуючого випромінювання, що використовуються суб'єктами, зареєстрованими на підконтрольній території, у встановленому законодавством порядку;

6) організовує проведення державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки джерел іонізуючого випромінювання, діяльність з використання яких проваджується або планується суб'єктами, зареєстрованими на підконтрольній території, у встановленому законодавством порядку, погоджує та подає на затвердження висновки за результатами проведення такої експертизи;

7) проводить перевірку на відповідність встановленим вимогам звітних документів, які подаються суб'єктами, розміщеними на підконтрольній території;

8) подає до органів державної фіскальної служби переліки суб'єктів, розміщених на підконтрольній території, в результаті діяльності яких утворилися, утворюються або можуть утворитися радіоактивні відходи, та які тимчасово зберігають такі відходи понад установлені особливими умовами ліцензії строк;

9) погоджує звітність про фактичні обсяги радіоактивних відходів, утворених за базовий податковий (звітний) період, календарний квартал, та фактичні обсяги радіоактивних відходів, які зберігаються у виробника таких відходів, розміщеного на підконтрольній території, понад установлені особливими умовами ліцензії строк;

10) здійснює контроль за тимчасовим зберіганням радіоактивних відходів їх виробниками, розміщеними на підконтрольній території, понад установлені особливими умовами ліцензії строк;

11) забезпечує щодо суб'єктів, розміщених на підконтрольній території, реалізацію вимог Угоди між Україною і МАГАТЕ про застосування гарантій у зв'язку з Договором про нерозповсюдження ядерної зброї, Додатковим протоколом до зазначеної Угоди шляхом:

- перевірки дотримання процедур щодо організації контролю та ведення обліку ядерних матеріалів;
- проведення інспекцій щодо ефективності функціонування систем обліку та контролю, відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів;
- аналізу інформації, отриманої від Управління ядерної захищеності та гарантій, про результати інспекційних перевірок МАГАТЕ в Україні;
- вжиття заходів для усунення обставин, що заважають виконанню вимог Угоди про гарантії і Додаткового протоколу;
- участі працівників Центральної інспекції в інспекційних перевірках і додаткових доступах МАГАТЕ;

12) інформує громадськість з питань розроблення та впровадження державної політики з питань безпеки використання ядерної енергії;

13) застосовує у межах своїх повноважень примусові заходи до юридичних і фізичних осіб у разі порушення ними законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм і правил з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, відходів переробки уранових руд, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання;

14) надсилає ліцензіатам, їх посадовим особам, керівникам центральних та місцевих органів виконавчої влади, органам місцевого самоврядування обов'язкові до виконання розпорядження, приписи про усунення порушень і недоліків у сфері безпеки використання ядерної енергії суб'єктами, розміщеними на підконтрольній території;

15) застосовує в установленому порядку фінансові санкції до суб'єктів, розміщених на підконтрольній території, у разі порушення законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм і правил з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, відходів переробки уранових руд, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання;

16) притягає в установленому законом порядку до відповідальності посадових осіб суб'єктів, розміщених на підконтрольній території, винних у порушенні законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань ядерної та радіаційної безпеки;

17) подає Голові Держатомрегулювання – Головному державному інспектору з ядерної та радіаційної безпеки України або його заступнику (далі – керівництво Держатомрегулювання) пропозиції про невідповідність займаній посаді окремих осіб ліцензіатів, підприємств, установ чи організацій;

18) подає керівництву Держатомрегулювання пропозиції про зупинення, поновлення дії або анулювання ліцензій на здійснення окремих видів діяльності у сфері використання ядерної енергії у разі виявлення порушень ліцензіатом їх умов, норм і правил ядерної та радіаційної безпеки;

19) обмежує, припиняє, зупиняє експлуатацію підприємств, установ, організацій, об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, уранових об'єктів, установок з джерелами іонізуючого випромінювання, розміщених на підконтрольній території, у разі порушення вимог ядерної та радіаційної безпеки або неспроможності додержання таких вимог;

20) організовує передачу правоохоронним органам актів інспекційних перевірок та інспекційних обстежень про порушення установлених законами, іншими нормативно-правовими актами вимог ядерної та радіаційної безпеки, фізичного захисту ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, відходів переробки уранових руд, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання суб'єктами, розміщеними на підконтрольній території;

21) бере участь у здійсненні розгляду звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю Держатомрегулювання, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери її управління, а також стосовно актів, які видаються Держатомрегулювання;

22) бере участь у розгляді запитів про доступ до публічної інформації;

23) у межах своїх повноважень, здійснює контроль за дотриманням суб'єктами, розміщеними на підконтрольній території, порядку проведення навчання і перевірки знань з питань радіаційної безпеки у персоналу і посадових осіб, які забезпечують ядерну та радіаційну безпеку, суб'єктів діяльності у сфері використання ядерної енергії, яка підлягає державному регулюванню, зокрема:

- розглядає та погоджує навчальні плани та програми з питань радіаційної безпеки;
- проводить перевірку знань з питань радіаційної безпеки у членів екзаменаційної комісії суб'єктів діяльності, що заявили про намір проведення навчання з питань радіаційної безпеки;
- здійснює контроль, координацію і методичний супровід навчання і перевірки знань з питань радіаційної безпеки, надає приписи у разі виявлення порушень встановлених законодавством вимог;
- веде перелік суб'єктів діяльності або інших суб'єктів, які проводять навчання і перевірку знань з питань радіаційної безпеки та інформує Держатомрегулювання у кожному випадку внесення доповнень до цього переліку для забезпечення його актуалізації на офіційному веб-сайті Держатомрегулювання;

24) готує, у межах своїх повноважень, та надає до Держатомрегулювання пропозиції до річних планів дозвільної та наглядової діяльності, нормативного регулювання, міжнародної діяльності, планів укладання договорів та матеріально-технічного забезпечення Держатомрегулювання та звітує про виконану роботу в установленому порядку;

25) оперативно повідомляє Держатомрегулювання про радіаційні аварії та інші небезпечні події, пов'язані з втратою контролю над джерелами іонізуючого випромінювання, що виникли на підконтрольній території, та здійснює нагляд та подальше інформування про розвиток і ліквідацію наслідків;

26) бере участь в обстеженні місця виявлення підозрюваного матеріалу/об'єкта у разі виявлення радіоактивних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання у незаконному обігу та повідомляє Держатомрегулювання про такі випадки за встановленою інформаційною формою;

27) здійснює, в межах своїх повноважень, на підконтрольній території нагляд за реалізацією заходів, спрямованих на запобігання аварій у процесі виробництва та використання джерел іонізуючого випромінювання, перевезення радіоактивних матеріалів, на об'єктах, призначених для поводження з радіоактивними відходами, уранових об'єктах, та на забезпечення готовності підприємств, установ і організацій до ліквідації наслідків таких аварій;

28) здійснює нагляд за службовим розслідуванням радіаційних аварій та веде облік таких аварій на підконтрольній території, крім радіаційних аварій на АЕС;

29) бере участь у запобіганні та реагуванні на випадки незаконного обігу ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання та повідомляє Держатомрегулювання про такі випадки, що виникли на підконтрольній території;

30) бере участь у підготовці щорічної доповіді про стан ядерної та радіаційної безпеки в Україні, відповідних звітів та інформаційних довідок, що подаються Держатомрегулюванням Верховній Раді України, Президентові України, іншим органам державної влади, а також органам місцевого самоврядування, громадським організаціям;

31) бере участь у міжнародному співробітництві Держатомрегулювання щодо поводження з джерелами іонізуючого випромінювання, поводження з радіоактивними відходами, відходами переробки уранових руд та загальних питань радіаційного захисту персоналу, населення та навколишнього природного середовища;

32) веде власну систему діловодства відповідно до Інструкції з діловодства у Державній інспекції ядерного регулювання України;

33) веде таблиць обліку робочого часу працівників Центральної інспекції та надає його до Відділу роботи з персоналом (самостійного);

34) впроваджує у свою діяльність принципи культури безпеки та культури захищеності, в межах своєї компетенції, сприяє впровадженню цих принципів у діяльність підконтрольних об'єктів;

35) надає консультаційну та інформаційну допомогу підприємствам, установам, організаціям та фізичним особам з питань ліцензування, реєстрації,

сертифікації, інших дозвільних процедур щодо окремих видів діяльності у сфері використання ядерної енергії;

36) здійснює обмін інформацією щодо запобігання виникненню та реагування на надзвичайні ситуації на підконтрольній території у межах єдиної державної системи цивільного захисту на регіональному рівні із центрами управління в надзвичайних ситуаціях (оперативно-координаційними центрами) територіальних органів ДСНС;

37) готує проекти договорів оренди та інших господарських договорів, які укладаються для виконання функцій, покладених на Центральну інспекцію, та організовує їх погодження;

38) здійснює інші повноваження, визначені Положенням про Держатомрегулювання та за дорученнями керівництва Держатомрегулювання.

6. Центральна інспекція має право:

1) одержувати в межах своєї компетенції від інших самостійних структурних підрозділів Апарату Держатомрегулювання, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Держатомрегулювання, ліцензіатів, інших суб'єктів, розміщених на підконтрольній території, інформацію, документи і матеріали, необхідні для вирішення питань, що належать до компетенції Центральної інспекції;

2) залучати в установленому порядку спеціалістів територіальних органів центральних та місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, територіальних органів (за погодженням з їх керівниками), вчених, представників інститутів, громадянського суспільства (за згодою) для розгляду питань, що належать до компетенції Центральної інспекції;

3) скликати наради, подавати Голові Держатомрегулювання – Головному державному інспектору з ядерної та радіаційної безпеки України чи його заступникам – заступникам Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України пропозиції щодо створення комісій та робочих груп;

4) в установленому порядку користуватися відповідними інформаційними базами даних державних органів, державними, в тому числі урядовими, системами зв'язку і комунікацій, мережами спеціального зв'язку та іншими технічними засобами;

5) вносити керівництву Держатомрегулювання пропозиції щодо розвитку системи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки;

6) представляти Держатомрегулювання, за дорученням керівництва, з питань, що входять до компетенції Центральної інспекції;

7) на безперешкодне відвідування державними інспекторами у будь-який час суб'єктів, розміщених на підконтрольній території, для проведення в межах своїх повноважень відповідних перевірок, виконання інших функцій, покладених на Центральну інспекцію;

8) користуватись спеціальними транспортними засобами для здійснення заходів реагування на надзвичайні ситуації.

7. Державний нагляд за додержанням законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм і правил з питань ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, відходів переробки уранових руд, інших джерел іонізуючого випромінювання,

обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання на підконтрольній Центральній інспекції території здійснюють державні інспектори, які мають право:

відвідувати безперешкодно в будь-який час підприємства, установи та організації незалежно від форми власності для проведення в межах повноважень, передбачених законом, відповідних перевірок;

отримувати від ліцензіата чи власника необхідні пояснення, матеріали та інформацію з даних питань, а також мають інші права, передбачені законом.

8. Центральна інспекція під час виконання покладених на неї завдань взаємодіє з іншими державними органами, допоміжними органами і службами, утвореними Президентом України, тимчасовими консультативними, дорадчими та іншими допоміжними органами, утвореними Кабінетом Міністрів України, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, громадськими спілками, профспілками та організаціями роботодавців, відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, а також підприємствами, установами та організаціями.

9. Начальник Управління (начальник Центральної інспекції з ядерної та радіаційної безпеки на правах самостійного управління) за посадою є заступником Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України, призначається на посаду і звільняється з посади в установленому законодавством порядку.

10. Начальник Управління (начальник Центральної інспекції з ядерної та радіаційної безпеки на правах самостійного управління) – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України керує діяльністю Центральної інспекції, забезпечує, в межах своїх повноважень, здійснення заходів щодо запобігання корупції і несе персональну відповідальність за виконання покладених на Центральну інспекцію завдань та здійснення функцій згідно зі своєю посадовою інструкцією.

11. В період відсутності начальника Управління (начальника Центральної інспекції з ядерної та радіаційної безпеки на правах самостійного управління) – заступника Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України його обов'язки виконує заступник начальника Управління (заступник начальника Центральної інспекції з ядерної та радіаційної безпеки на правах самостійного управління) – начальник відділу безпеки ДІВ, РАВ, перевезень та гарантій – державний інспектор або інша особа відповідно до наказу Держатомрегулювання (з обмеженням виконання функцій заступника Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України).

12. Структура, чисельність працівників, положення про Центральну інспекцію, а також посадові інструкції працівників Центральної інспекції затверджуються Головою Держатомрегулювання – Головним державним інспектором з ядерної та радіаційної безпеки України. Положення про відділи (сектори) затверджуються начальником Управління (начальником Центральної інспекції з ядерної та радіаційної безпеки на правах самостійного управління) – заступником Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України.

13. Працівники Центральної інспекції, які безпосередньо виконують функції з державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки, при призначенні

на посаду для набуття статусу державного інспектора проходять кваліфікаційну атестацію в межах випробування, встановленого згідно зі статтею 35 Закону України «Про державну службу».

**Начальник Управління (начальник
Центральної інспекції з ядерної
та радіаційної безпеки на правах
самостійного управління) – заступник
Головного державного інспектора
з ядерної та радіаційної безпеки України**

Лариса ЦАРЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

**Заступник директора Департаменту
безпеки радіаційних технологій
та поводження з РАВ – начальник відділу
безпеки ДІВ – державний інспектор**

Антоніна МИШКОВСЬКА

**Начальник Управління правового
забезпечення**

Андрій ЧОРНОШТАН

**Начальник Відділу роботи
з персоналом (самостійний)**

Олеся КОРНІЄВСЬКА